

Celobert

Revista singular, local i de país

LA MAR DE PROP!

Farmàcia Oms-Arias
C.Nou, 8 / Blanes Tel.972 330 595
620 466 631 farmacia.oms.arias

Desde 1934

CLÍNICA DENTAL

Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÓLEG
Col·legiat núm. 1.202

Plaça d'Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)

Hores convingudes:
Tel. 972 336 250

Telèfon urgències
629 854 637
fcpsda2010@hotmail.com

SÍBARIS
- Taverna Gastronòmica -

C. Esplanada del port, 11, Blanes
T. 611 131 880

III Jornades Romanes de Blanes
Del 22 al 24 de setembre de 2023

Blanda,-ae

Exhibicions de gladiadors, visites guiades,
dances al carrer, espectacles, tallers infantils,
i molt més! Consulta la programació a:
blanes.cat/jornadesromanes

 Ajuntament de BLANES

MOMENTS DE LECTURA

«L'objectiu no és que els nens aprenguin a llegir ràpid sinó millor»

Llegeix l'entrevista a **Vanesa Amat**, professora de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes per **Gemma Ventura Farrés**, periodista i escriptora a Celobert (pg. 18 - 22). ■

→ **SEGUEIX-NOS
A INSTAGRAM!**
[@celobert.cat](https://www.instagram.com/celobert.cat)

www.celobert.cat

De l'editor	4	Va de llibres	18
L'U d'Octubre continua allà		Entrevista a Vanesa Amat	
Valor afegit	5	Art a Cel obert	24
La fi del bonisme		Dona remendadora	
Vila de Blanes	6	Medi ambient i ecologisme	26
Fets, gent i patrimoni		App Pesca Neta	
Digui digui	8	Capítols d'història	28
Entrevista a Jordi Hernández		#2 Els fets d'octubre de 1934	
Cavil·lacions	11	Països Catalans	30
Aquí fem turisme		#9 La Guerra Civil Catalana	
Vila de Lloret	12	Poesia	32
Fets, gent i patrimoni		Ferrater i els dies	
Digui digui	15	Donasses	33
Entrevista a Adrià Lamelas		Núria Sales	

**Una llengua no mor
perquè els que no la
saben no l'aprenen,
una llengua mor perquè
els que la saben no la
parlen**

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Els lectors de **Celobert** que ho vulgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a info@celobert.cat

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Setembre 2023 | Núm. 214

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i maquetació

Maria Àngels Maresma

Col·laboradors

Aitor Roger, Bruna Solei, Jordi Borràs,
Guifré Ripoll, Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Alba Lupiañez i Carles Couso

Convidats

Alfred Bosch, Gemma Ventura,
Gerard Pamplona i Germán Bartolomé

Fotografies

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Jordi Triadó, Arxius Municipals
i Ajuntament de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions

Perich i Maria Àngels Maresma

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

www.celobert.cat

[@celobert.cat](https://twitter.com/celobert.cat)

Dipòsit legal

GI-1121-2003

Cap part d'aquesta publicació
pot ser reproduïda o difosa per
cap mitjà sense permís de l'editor

No tenim preu

DE L'EDITOR

L'U d'Octubre continua allà

La premsa de Madrid és un espectacle. Viuen en el desconcert i transmeten la desorientació en què es mouen el PSOE -i també el PP- en relació a l'actitud del conjunt de l'independentisme català i, en concret de Junts. **Anys de desconexió amb la realitat catalana els ha creat la sensació reconfortant que el conflicte havia desaparegut i que, en tot cas, es tractava de decidir, graciosament, quin seria el partit a qui se li concediria la gestió autonòmica.** N'hi havia prou amb controlar el vèrtex de les elits i, amb un paternalisme sobreactuat, ajudar-los a aterrar en la realitat del règim borbònic.

Des de la seva mentalitat, al marge només quedava un petit nucli resistencial a l'exili. Certament un grupet molest però que, poc a poc, aniria deixant-ho córrer i demanant benevolència via comuns i socialisme espanyol. Catalunya, assegurava Pedro Sánchez, "està millor" i **aquesta millora consistia en la ruptura entre les bases independentistes i els dirigents polítics que les representen, el xoc frontal entre ERC i Junts i, sobretot, la satel·lització d'ERC per part del socialisme espanyol. L'estratègia era deixar Junts a la intempèrie política,** sense poder institucional i amb el partit descarrilat i sense recursos ni influència. I així ha estat, amb la culminació de la maniobra entre PSC, comuns i PP per pispar-li l'alcaldia de Barcelona a Xavier Trias. La percepció de victòria era total.

Però tot aquest conte de la lletera autonomista s'està enfonsant com un castell de cartes. Les bases electorals de l'independentisme han començat a castigar durament els seus partits, en proporció a les seves renúncies i, en paral·lel, la carambola parlamentària ha deixat el futur polític de Sánchez -i el de Feijóo- en mans de Carles Puigdemont. Junts no té poder institucional que defensar i té molt a guanyar forçant una repetició electoral. Tant és així que **ERC està recorrent el camí invers i s'està apuntant a la negativa "a cambio de nada", de la diputada Nogueras.** El primer compte enrere s'ha estirat al màxim i, per primer cop des de 2017, l'independentisme ha recuperat la iniciativa. El PSOE es frega els ulls incrèdul mentre s'adona què, com el dinosaure de Monterroso, l'U d'Octubre continua allà. ■

Celobert, crear bellesa i dir la veritat

Alfred Bosch

Polític, africanista,
acadèmic, i escriptor
català, ex-conseller
d'Acció exterior

OPINIÓ**La fi del bonisme**

“Una societat respectuosa, i que es faci respectar, no pot anar amb el lliri a la mà. Necessita dosis de fermesa i fortalesa. I les esquerres ho haurien de tenir més clar que les dretes”

Ja portem molts anys relativitzant amenaces i endolcint realitats dures, en part per incapacitat de fer-hi res, i en part pel pànic a semblar antipàtics. A Catalunya ho hem fet molt, més que en altres latituds, i en gairebé tots els àmbits. Hem preferit la bondat a l'èxit del nostre idioma, de la nostra llibertat nacional, de l'ensenyament, de la resolució de conflictes ètnics i religiosos. Sumat a la proverbial inclinació per un pacifisme militant, tot plegat ens ha desactivat en molts terrenys en els quals hauríem d'haver gastat més geni. **Abans morir que semblar dolents, sembla que hagi estat la consigna de les darreres generacions de catalans.** D'aquí la basarda a tenir una policia antiavalots o una extrema dreta local.

La nostra cultura política ens fa pensar que una personalitat hospitalària, amable i pacient ens estalviarà molts problemes. Sovint, a l'hora de governar la cosa pública, o fins i tot en les nostres vides privades, hem dut aquest tarannà fins a la frontera del que seria abandonista o mesell. Hem tendit a creure que si érem simpàtics, els nostres veïns o visitants ens respectarien més. I no ha estat així; el nostre historial amb el poder espanyol n'és una bona mostra, perquè mantenir-hi unes bones relacions no ens ha servit per avançar gaire –o gens. Amb formes exquisides el nostre idioma no s'ha enfortit, ni s'ha respectat més la nostra sobirania. Més aviat al contrari.

Ara hem vist una explosió impressionant a les ciutats franceses, i estic sentint veus pontificar que això aquí no passarà mai, precisament pel nostre caràcter amable i humà. És el que solia dir encara més gent abans dels atemptats de l'agost del 2017, gent que assegurava que, essent mediterranis i oberts no tindríem un islamisme armat; naturalment s'equivocaven.

La societat del nord dels Pirineus no és tan diametralment diferent de la del sud – tot just anem una mica amb retard. Aquí es poden produir excessos policials, es poden provocar rebomboris populars i saqueigs. No estem inoculats contra la violència i la indignitat, vingui del costat que vingui. **I em temo que el que estem veient a França, escampant-se a Bèlgica i Suïssa, algun dia ho veurem a les nostres contrades.**

Una societat respectuosa, i que es faci respectar, no pot anar amb el lliri a la mà. Necessita dosis de fermesa i fortalesa. I les esquerres ho haurien de tenir més clar que les dretes, perquè al capdavant fan bandera de defensar la gent més desvalguda. I no es defensa els més vulnerables amb paraules boniques, sinó amb mesures clares i determinades. L'invent d'una policia pública és una conquesta social –els rics sempre n'han tingut, de seguretat privada. De la mateixa manera, supervisar i limitar els abusos policials també forma part de les conquestes socials. Fixar l'ús de la llengua nacional i oferir-la a l'escola pública és un invent republicà modern, no pas propi de cap societat pairal. Mantenir l'ordre als espais públics, per tal que puguin ser de gaudi comú, no deixa de ser una política social.

Desfer l'imperi del bonisme és una assignatura pendent dels catalans, i encara més concretament dels polítics catalans. En bona part, perquè el desig de semblar bona gent és massa sovint el camuflatge d'una preocupant falta d'iniciativa i coratge. En part, també, perquè la simpatia, desenganyem-nos, no és cap sinònim de pau social. La benvolença pot desembocar en els pitjors abusos i conflictes. De fet, moltes vegades és precisament un símptoma derivat dels pitjors abusos i conflictes. ■

La Clau de Volta del s XIV del Palau Vescomtal dels Cabrera a Blanes ja es pot visitar al seu emplaçament públic definitiu

Després que va estar exposada formant part de les jornades 'Blanes en Temps dels Cabrera', ara s'ha instal·lat a l'entrada de l'emblemàtica Casa Saladrigas

S'ha tancat un llarg períple de la clau de volta original del Palau Vescomtal dels Cabrera a Blanes, els vestigis del qual allotgen ara l'Església Santa Maria. La clau de volta és una pedra cilíndrica de 70 x 55 centímetres i de prop d'una tona de pes. En la seva cara visible mostra esculpit en relleu l'escut senyorial dels Vescomtes de Cabrera. Originàriament coronava una de les voltes del Palau, però des de feia dècades s'havia dipositat a la intempèrie.

La singladura recent d'aquest objecte, patrimoni cultural històric de Blanes, va començar el maig de l'any 2021. Llavors, va aparèixer al seu damunt una pintada que es va poder retirar en part, i posteriorment tota una sèrie de cops contundents, fruit d'actes vandàlics, que la van erosionar encara més. Un deteriorament que calia evitar que pogués continuar.

Per evitar mals majors, l'Ajuntament va retirar la pedra de grans dimensions que llavors estava situada en un parterre de la Plaça de l'Església Santa Maria, sota una olivera accessible per a tothom. Efectius de les Brigades Municipals i de l'equip de Muntatges

d'aquest departament es van encarregar de la delicada però alhora feixuga tasca de carregar la pedra i traslladar-la a un lloc segur on es poguessin dur a terme les oportunes tasques de neteja i restauració a fons.

Emplaçament definitiu de la clau de volta: Casa Saladrigas

Des del minut zero, l'objectiu del consistori va ser i ha continuat sent dignificar aquest bocí de la història blanesca, relacionada amb el Vescomtat de Cabrera on Blanes va tenir un paper fonamental i estratègicament destacat. Donar-li l'atenció adequada però també, al mateix temps, que aquest element pogués ser compartit i visitat pels blanesos i blanesques i pels visitants interessats en la història en general. Aquesta fita s'ha pogut fer realitat definitivament quan l'equip de les Brigades Municipals es va tornar a encarregar de traslladar la pedra a un indret que, per sí mateix, també és història. Es tracta de l'emblemàtica Casa Saladrigas, obra de Isidre Puig Boada, deixeble d'Antoni Gaudí i construïda a primers del segle XX. L'edifici és de lliure accés de manera especial quan allotja una exposició, una de les seves activitats.

• PATRIMONI •

La clau de volta original del Palau Vescomtal dels Cabrera

Al costat d'aquest vestigi històric s'hi ha instal·lat el mateix plafó que ja va acompanyar-lo en l'anterior aturada del particular periple que ha viscut. Des de principis del passat mes de juliol tots dos elements estaven instal·lats en una part destacada de l'exposició 'Vescomtat de Cabrera. La força d'un territori', que ha format part de les Jornades 'Blanes en Temps dels Cabrera'.

Al plafó informatiu s'hi explica que, per definició, la clau de volta és la pedra central d'una volta de creueria amb una forma rodona o poligonal que històricament se solia decorar per raons estètiques o simbòliques. Més concretament, aquesta clau de volta que ara es pot visitar a Casa Saladrigas, data de finals del segle XIV i prové de l'antic Palau Vescomtal dels Cabrera a Blanes. S'hi veu representat un escut d'armes partit amb els emblemes dels llinatges dels Cabrera i dels Prades.

Tot sembla indicar que l'heràldica representada correspondria a l'esposa de Bernat IV de Cabrera, Timbor de Prades. D'una banda, s'hi representa l'emblema partit de Pra-

des: les barres catalanes i les flors de lis dels Anjou –el seu besavi per línia paterna va ser el rei Jaume II, casat amb Blanca d'Anjou- i de l'altra el símbol dels Cabrera per l'enllaç amb Bernat IV.

Aquesta interpretació de la clau de volta del Palau Vescomtal de Blanes a partir de les armes dels Cabrera-Prades, elaborada per l'Arxiu Municipal, s'acompanya d'un dibuix que fa una reproducció imaginada de l'aspecte que tindria el Palau al segle XV. La casualitat, o potser la causalitat, ha volgut que aquest dibuix fos elaborat fa gairebé un segle per l'arquitecte Isidre Puig Boada, és a dir: el deixeble d'Antoni Gaudí que entre 1926 i 1931 va construir Casa Saladrigas.

Si el Palau Vescomtal del qual en formava part la clau de volta està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, cal recordar que Casa Saladrigas està inclosa a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. I un altra volta, la història fa que enguany aquest emblemàtic edifici hagi complert una efemèride: l'abril de l'any 2003 –és a dir: fa 20 anys- va ser inaugurada després d'una restauració a fons de l'Ajuntament de Blanes. ■

Vila Dental
La feva clínica de confiança

**Especialistes en
implantologia dental**

Passatge de Dintre, 13 Blanes 17300
Telf. 87 202 85 19

IMPLANTE + CORONA
STRAUMANN®

899'50€

HIGIENE DENTAL
15€

www.viladental.com @vila_dental

Dra. Emma Requeno

Olga Casado
Periodista

Després de guanyar les eleccions municipals del passat 28 de maig, amb sis regidors, el PSC ha aconseguit arribar a l'alcaldia pactant amb els tres regidors de Junts per Blanes, el regidor de Grup Blanes i el regidor de Blanes Sí. Com afectarà la governabilitat del municipi el fet que l'equip que liderarà l'Ajuntament estigui format per quatre partits polítics?

Serà positiu. Entenc la democràcia com la voluntat negociadora, d'establir ponts. El que hem fet ha sigut posar-nos d'acord quatre forces, amb les quals tenim molts punts en comú, tot i que també en tenim amb ERC o amb En Comú Podem, perquè al final, tots estem vetllant pel municipi i tots els programes polítics tenim molts punts en comú.

L'èxit de la negociació ha sigut que hem trobat a l'altra banda persones que també tenien aquesta manera d'entendre la política, d'arribar a acords i pactes. Per mi, en això és en el que consisteix la política útil.

A les eleccions municipals de 2019, el PSC es va quedar a 19 vots de ser la força més votada, ja que ERC va obtenir 3.268 i el PSC 3.249. A aquestes eleccions els socialistes han sigut el partit guanyador. A què creu que es deu aquest canvi de tendència en el vot?

Hi ha una dita política que diu que qui està al govern és qui perd les eleccions. Potser els blanencs han penalitzat al govern que hi havia, la coalició formada per ERC i En Comú Podem, però també crec que és fruit de la feina feta des del grup municipal del PSC durant l'anterior legislatura.

Al llarg d'aquest temps hem fet una opció útil i constructiva, sense posar bastons a les rodes i per fomentar la governabilitat. També ha influït el treball que hem fet durant la campanya electoral. Així mateix, crec que Blanes és un municipi socialista, cosa que s'ha demostrat a les eleccions generals, quan hem guanyat d'una manera molt àmplia.

«La regidoria de barris ja està funcionant i actualment estem treballant en l'eliminació de la cita prèvia»

En plena campanya electoral, el PSC va desgranar les deu primeres mesures que impulsaria si arribava a l'alcaldia. Entre aquestes iniciatives figurava la creació de la figura del regidor de barri, l'activació del consell per les persones grans o l'eliminació de la cita prèvia a l'Ajuntament de Blanes. Han posat alguna d'aquestes mesures en marxa?

Per exemple, la regidoria de barris ja està funcionant i actualment estem treballant en l'eliminació de la cita prèvia. En aquest sentit, ens hem trobat amb un obstacle,

que la gestió de l'Oficina d'Atenció Municipal Integral al Ciutadà (Amic) és pitjor del que pensàvem. Cal reformular-ho i després serà el moment oportú d'eliminar la cita prèvia.

Quan vam entrar a l'Ajuntament de Blanes, ens vam trobar imprevistos amb la neteja i les platges que pensàvem que estarien coberts. Hem perdut un mes fent aquestes gestions, que ara comencem a tenir solucionades. Vam iniciar la legislatura amb 21 treballadors menys del necessari per reforçar la temporada d'estiu. Les platges no estaven a punt per poder-les netejar. A més, vam tenir la mala sort, que entre les eleccions i la presa de possessió hi va haver un temporal que va malmetre la platja.

Pel que fa a campanyes de civisme, que era una altra de les mesures, hem posat en marxa una per evitar el malbaratament de l'aigua. Ara en farem una dirigida a les escombraries, ja que hem detectat un problema de neteja i incivisme. Concretament, hem vist que a alguns carrers es deixen les bosses fora dels contenidors. Per això, hem elaborat un mapa de punts negres, que reforçarem amb càmeres de videovigilància i iniciarem una altra campanya per recordar l'ordenança, que reforçarem amb dos educadors ambientals.

També es va comprometre a acabar projectes oberts al llarg d'aquesta legislatura, com la reforma de l'Avinguda Madrid, el Passeig Marítim o la comissaria de la Policia Local. Quins passos s'han fet endavant?

A Blanes hi ha hagut la tradició de què qui governa deixa projectes al calaix. Aquesta no és la nostra voluntat. L'Avinguda de Madrid és un encert i s'ha d'acabar. Hem finalitzat la primera fase a principis d'estiu. Tot i que considero que ha quedat bé, encara hi ha aspectes a millorar.

Una de les altres obres que falten per fer és la Plaça Onze de Setembre. Estem treballant en la segona fase amb els veïns, que ens van demanar unes modificacions. De moment, estan posats els fonaments per instal·lar un local social de fusta. La previsió és que entre l'octubre i el novembre ja es pugui utilitzar.

La licitació de la comissaria de Policia Local també s'ha fet, donat que ja està en concurs, de manera que en uns

dos anys la podrem tenir. També hi ha hagut avanços amb la coberta de Mas Florit, que pensàvem que ja s'estava movent, però finalment no ha estat així. Després d'estar en exposició a Girona i contestar els requeriments que ens han fet, esperem que també es pugui començar a actuar.

Des que va prendre possessió com a alcalde de Blanes han passat quasi tres mesos. Com està sent el seu aterratge a l'Ajuntament?

Estem preparant el balanç dels cent dies. Als pobles de costa tenim una casuística, iniciem la legislatura amb un poble que té 40.000 habitants, però que a l'estiu es dispara fins als 200.000. També ha coincidit amb la celebració de la festa major, si bé ja ens ho deixem fet els uns als altres.

«Les persones quan tenen problemes i venen a l'Ajuntament, el que hem de fer és escoltar-les»

Quins assumptes són els que li estan ocupant més temps?

El contacte amb la ciutadania. Les persones quan tenen problemes i venen a l'Ajuntament, el que hem de fer és escoltar-les. Tot i que molts es poden solucionar de forma immediata, altres són més complexos. Però, com a mínim, s'han de sentir rebuts i atesos, tant pel consistori com per l'alcalde. També, els temes d'urbanisme em prenen molt de temps. Les primeres setmanes ens va ocupar molt de temps el tema de la neteja, per com estava la situació amb l'empresa que s'encarrega d'aquest servei.

Quina estratègia ha seguit a l'hora de repartir les regidories?

No vam tenir gaire problema en repartir-les, vam coincidir bastant. Les que tenen un caire més social ens les hem quedat el PSC. Potser hem tingut la sensibilitat de posar al capdavant de les regidories que requereixen més qualitat humana i capacitats socials a les persones que els agrada més el contacte amb la ciutadania. A la negociació va ser tot bastant fluid i no vam tenir cap problema.

«Governar Blanes en el teu temps lliure és impossible»

L'Ajuntament de Blanes tindrà un alcalde i dos regidors del PSC a plena dedicació. Per què s'ha optat per aquesta fórmula?

Molt senzill, perquè som un poble de 40.000 habitants i governar una ciutat en el teu temps lliure és molt complicat. Tenim 370 funcionaris treballant a la casa, que necessiten que els polítics prenguin decisions. És molt complicat governar si treballes vuit hores a la feina i vens a l'Ajuntament als matins o a les tardes. La política s'ha de planificar i professionalitzar. Governar Blanes en el teu temps lliure és impossible.

Quin és el projecte que li agradaria tirar endavant tant sí com no com a alcalde de Blanes?

L'*skate park*. És una reivindicació meua, perquè he sigut tresorer de l'associació de *skate* durant anys i vaig ajudar a fundar-la. Però hi ha més projectes que m'agradaria tirar endavant com el de la piscina municipal o la policia de barri, un tema que crec que ens falta. Un altre projecte que em fa molta il·lusió és el del regidor de barri, un contacte directe amb el qual volem que es converteixi en una solució ràpida. També tinc moltes ganes del consell de barris, que serà un motor molt important en la participació ciutadana del municipi.

Quina és la decisió més delicada que ha hagut de prendre al llarg del temps que porta al capdavant de l'Ajuntament?

El *Blanes Motor Days*, una activitat que s'ha dut a terme durant vint anys i que comptava amb un èxit de participació molt gran. Precisament, ha portat a unes molèsties veïnals i a veure que no es pot fer a tot arreu. Malauradament, a vegades s'han de prendre decisions dures que afecten una entitat i tenen un impacte sobre l'economia de la zona o el barri. Tot i que ha sigut una decisió difícil, hem aconseguit aquest punt d'equilibri entre que tothom pugui gaudir de l'activitat i respectar el descans acústic dels veïns. ■

Govern i pescadors reclamen a l'Estat replantegi la veda de sardina que titllen de «ruïna»

Acció Climàtica i els pescadors catalans reclamen a l'Estat que replantegi la veda de sardina de quatre mesos que preveu el pla de gestió de pesca d'encerclament al Mediterrani perquè serà "la ruïna" del sector.

El director general de Política Marítima i Pesca Sostenible, Sergi Tudela, ha denunciat que el ministeri no ha complert les promeses de consens amb el territori i que això s'ha traduït en mesures "inadequades", que "traspuen desconeixement" i que "no ajudaran en res" a l'espècie.

Els pescadors critiquen que la veda de sardina suposarà capturar-la igualment i haver-la de tornar a mar "morta". El sector alerta que sumar quatre mesos de veda als dos d'aturada biològica que ja fan suposarà una estocada de mort per a la flota.

La sardina representa una quarta part de les captures anuals de les confraries catalanes i l'any passat en van pescar 5.000 tones, el millor any des del 2016. Els pescadors i la Generalitat remarquen que fa més de dues dècades que reclamen a l'Estat un pla de gestió per al peix blau, consensuat amb el territori i amb mesures acordades per garantir la situació biològica de l'espècie i la supervivència econòmica del sector.

Denuncien, però, que el ministeri ha incomplert els compromisos i ha aprovat un pla de gestió de pesca d'encerclament als caladors del Mediterrani sense tenir en compte les demandes del sector, que no s'ajusta a les necessitats i que preveu mesures "inadequades".

Tudela, president de la federació catalana de confraries de pescadors, ha exigít a l'Estat que faci marxa enrere i que no "imposi" la veda de sardina a partir de l'1 d'octubre.

En paral·lel, el conseller d'Acció Climàtica, David Mascort, ha enviat una carta al ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, Luis Planas, proposant eliminar la veda de sardina que proposen ara i, per contra, ampliar un mes l'actual aturada biològica de la flota d'encerclament que és de dos mesos. Això, reclama Mascort, mentre s'articulen taules de treball descentralitzades per abordar la situació del peix blau.

Mortalitat "que no servirà per a res"

"És impossible destriar una espècie de l'altra quan es fan captures. La veda aboca a una mortalitat que no servirà per a res i, a més, afegirà pressió al seitó. Serà un desastre per al sector i és impracticable", ha apuntat Tudela, que sosté que la Generalitat i el sector pesquer català són els "principals interessats" en tenir un pla de gestió per preservar l'espècie però no amb mesures que "traspuen un desconeixement complet" i "posaran al límit" el sector.

La veda de quatre mesos és "un disbarat": "Ens portarà a la desaparició". Segons el president de la confraries catalanes, el ministeri arriba "tard i malament" i infringeix una estocada de mort al sector pesquer.

El director general de Política Marítima i Pesca Sostenible ha argumentat que aquesta veda, d'acord amb l'avaluació científica d'ICATMAR, no permetrà recuperar l'estat de les poblacions i, a més, suposarà un impacte socioeconòmic a les empreses i treballadors de la modalitat d'encerclament i al conjunt del sector pesquer "incompatible amb el manteniment de l'activitat"

Els pescadors exigeixen al ministeri que no entri en vigor la veda i que abordin la situació del peix blau conjuntament amb l'administració catalana, el sector pesquer i la comunitat científica. ■

Una embarcació d'encerclament al Port de Blanes

Josep Borrell

Periodista

Tomàs Solà

Fotografia

Tossa

Que em disculpi el lector. A l'hora de guixar aquest full en blanc i per començar a desenvolupar algunes idees pot ser que deixi anar algunes obvietats que poden sonar a repetides, avorrides i poc originals. Però vull començar per marcar el terreny amb certa precisió per no deixar-me cap premissa important al tinter.

D'entrada, diguem que l'Estat espanyol és el segon país que rep més turistes d'Europa, només per darrera de França (pel "Factor París"). Dintre d'Espanya, Catalunya és la tercera comunitat autònoma que rep més visitants per darrera de Balears i Canàries, i la primera en preferència pels turistes estrangers. I dintre de Catalunya, la Costa Brava és la segona àrea que rep més visitants, per darrera de Barcelona ciutat. En total, el 2022 més de tres milions i mig de visitants van venir a la nostra costa segons les dades provisionals de l'Idescat, la qual cosa vol dir que un de cada cinc visitants que visita Catalunya, un ve a la Costa Brava.

Per altra banda, també és molt coneguda la dada de que el turisme representa un 15% del PIB de l'estat Espanyol i un 12% del PIB de Catalunya. Tot això per dir que el turisme és un sector important que, a més, ha tingut un paper tractor molt destacat en la recuperació econòmica després de la pandèmia de la COVID19.

Una activitat d'aquesta magnitud mereix molta atenció per part de diferents parts involucrades i per això no és gens estrany que les facultats de turisme i centres formatius d'activitats complementàries (hosteleria, restauració, etc.) siguin molt importants al nostre entorn.

Finalment, com a societat sembla que hem pres una decisió tàcita de que, a falta d'un sector industrial que pugui continuar essent

l'impuls que havia estat en dècades anteriors, ja ens va bé dependre del turisme. En certa manera són diners fàcils, perquè els ingredients bàsics que tenim sobre la taula són gairebé gratis (sol i platja).

En aquest context, però, també caldria prendre un compromís paral·lel que reconegui la importància del turisme i tot el que això implica: inversió, innovació, control de qualitat, etc.

I aquí és on voldria llançar algunes reflexions que em semblen oportunes en aquest final de temporada turística sense pretendre, ni de lluny, sentar càtedra ni semblar un setciències.

Dit això, la tesis de partida i que s'anirà desgranant al llarg dels propers articles parteixen del desajustament en el sector turístic entre allò promès, allò obtingut i el cost de tot plegat. Dit ras, curt i provocadorament: en turisme, fem millor marketing que productes i serveis.

Això és veritat pel noranta per cent de les experiències, turístiques i no turístiques que ofereix el mercat, però és aquesta una bona excusa per continuar fent-ho així? Ens ho podem permetre, essent el turisme una activitat tan important? O podria ser l'inici d'un posicionament millor com a destinació turística i com a producte de consum?

Fixem-nos, finalment, en quina és la relació entre la qualitat i el preu d'altres llocs amb propostes molt semblants a la nostra. Grècia i Croàcia, per exemple, ofereixen el mateix sol, el mateix mar i gairebé els mateixos paisatges per una fracció del que costa venir a fer unes vacances així. En aquest context, on estem nosaltres? Seguim. ■

OPINIÓ

El Mercat Municipal de Lloret obre nova etapa amb una rehabilitació integral de l'edifici.

L'equipament va tancar el passat 2 de setembre i les obres està previst que tinguin una durada de 12 mesos

El Mercat Municipal iniciarà una nova etapa amb un innovador projecte de rehabilitació integral. Les obres s'iniciaran entre finals d'octubre i primers de novembre i durant aquest mes de setembre es realitzaran els treballs de retirada de material i actuacions municipals previs a l'inici de les obres. La regidora de Mercats, **Cristina Aymerich**, explica que "el nou mercat es convertirà en un espai diferencial del qual la ciutadania es podrà sentir orgullosa i que oferirà un nou atractiu als nostres visitants". El projecte s'ha pogut tirar endavant gràcies a l'obtenció d'un fons europeu Next Generation i per la finalització de la concessió als paradistes (en pròrroga des del 2014). La previsió de duració de les obres és de 12 mesos i el pressupost total estimat és de 2.774.997 €.

El projecte es basarà en actuacions en què es prioritzen criteris de sostenibilitat, eficiència energètica i digitalització; en aquesta línia inclou la renovació total de la coberta, que serà un element diferenciador del nou equipament, juntament amb una gran façana oberta a l'exterior. Altres actuacions previstes són l'enderroc interior amb la construcció de les noves parades (n'hi haurà 12 en total), la rehabilitació i adequació de les dues plantes d'aparcament per a una vuitantena de vehicles; la digitalització de l'espai; un petit autoservei que complemen-

tarà l'oferta existent; l'adequació d'un espai per a la recollida sostenible dels residus; la incorporació d'una sala polivalent per dur a terme diferents activitats de dinamització de l'equipament, o la creació d'una aula gastronòmica a l'altell.

Sobre el Mercat Municipal

El Mercat Municipal es troba ubicat al número 37 del carrer Sènia del Ràbic, fent cantonada amb el carrer Verge de Loreto, al centre de Lloret i molt aprop del cor del nucli antic. Amb un superfície 1.500 m² en planta baixa i planta primera i 3.550 m² entre les dues plantes del soterrani, dels quals aproximadament uns 700 m² són de superfície comercial, va obrir amb una setantena d'establiments d'alimentació i actualment només quedaven set parades en funcionament.

El Mercat es va inaugurar el 1984 i durant anys s'hi ha anat fent reformes estructurals i de manteniment. El 2013 es varen instal·lar noves portes d'accés de serveis i d'accés als usuaris i el 2015 es varen sanear i pintar les persianes interiors, es va substituir tota la il·luminació interior amb nous elements lumínics de tecnologia LED, es van substituir els embornals, es va millorar la senyalística i es van instal·lar càmeres de seguretat a l'aparcament. El 2020 es van enderrocar part de les illetes centrals en desús per dis-

posar d'un espai diàfan i polivalent d'aproximadament 300 m² on poder realitzar diferents accions de dinamització.

El nou Mercat de Lloret es preveu inaugurar-lo el 2025, amb l'objectiu que esdevingui un referent comercial que doni un servei

proper i adaptat als nous hàbits de consum de la ciutadania, però també perquè sigui un nou atractiu turístic singular que complementi i diferenciï l'àmplia oferta existent. ■

La cultura transforma i ens transforma. Celobert

CALA TREUMAL BLANES (GIRONA). TEL: 626 358 844 / INFO@CALATREUMAL.COM

OCEAN NIGHT

NIT EUROPEA DE LA RECERCA

La vetllada inclourà la projecció d'un documental de la col·lecció "Arxipèlag Blau" que serà el marc per explorar en comú el coneixement científic que es té de mars i oceans i de què cal fer per protegir-los.

Horari: 19:00 h - 22 h

- Benvinguda i projecció del documental
- Activitat interactiva a la terrassa

VINE A DESCOBRIR ELS
FORTS VINCLES QUE
TENEM AMB EL MAR

SEPT
29
19:00

CENTRE D'ESTUDIS AVANÇATS DE BLANES

C/ d'accés a la Cala St. Francesc, 14, Blanes
(aparcament disponible)

Més info: divulgacio@ceab.csic.es

Telf: 972 336101

Activitat gratuïta.
Cal inscripció prèvia
(data límit per apuntar-se 25/09/23)

Olga Casado
Periodista

El PSC va arribar a un pacte per governar a Lloret de Mar amb Junts i En Comú Podem. Com es va arribar a aquest acord? Per què es van decantar per governar amb aquesta aliança?

Principalment, per les confiança i les sinergies que vam generar. Em vaig assegurar amb tots els partits polítics per parlar i veure punts en comú. Tant Junts com En Comú van ser els que ens van donar més confiança per encetar una nova etapa per governar Lloret de Mar i donar-ho tot aquests quatre anys.

A les últimes convocatòries de les eleccions municipals Junts ha sigut la força més votada. Des de 1999, no guanyava el PSC a unes eleccions locals de Lloret de Mar. Com valora aquest gir?

Molt positivament, crec que la ciutadania del municipi volia un canvi, tenir un govern que pensés en tots els lloretencs i lloretenques, que mirés endavant amb un projecte clar de futur. Aquesta va ser la dinàmica que va tenir la ciutadania, donant la confiança al PSC per governar Lloret de Mar.

En quin estat s'ha trobat el nou equip de govern l'Ajuntament de Lloret de Mar?

Sóc molt positiu, però no ha sigut bona. Hem dedicat molt de temps a posar ordre, a millorar, a ajustar els comptes i a planificar. No estic agraït per la situació financera i logística que ens hem trobat, de recursos i de processos. Però, la ciutadania pot estar tranquil·la perquè trobarem la solució a tots aquests problemes per tirar cap endavant.

Una de les primeres mesures que ha impulsat el nou govern ha estat una baixada de sou. Concretament, vostè se'l rebaixarà fins a uns 100.000 euros durant els quatre anys vinents. Per què van prendre aquesta decisió?

Va estar molt relacionada amb la meva presència a la Diputació de Girona. A més, estic present a diferents institucions com el Patronat de Turisme de la Costa Brava, molt rellevant pels interessos de Lloret de Mar, o el Dipsalut.

Per això, vaig decidir ajustar-me el sou com a alcalde, per estalviar una quantitat a tots els veïns i veïnes i destinar-ho a polítiques que ajudin a les persones, com totes les que volem dur a terme.

«Volem un poble bonic, preparat i agradable pels lloretencs i lloretenques, però també per les persones que ens visiten»

Quins són els grans projectes que l'equip de govern té previst impulsar durant aquesta legislatura?

Hem de posar una marxa a la reconversió turística de Lloret de Mar, cap a un turisme més sostenible, de qualitat i durant més mesos de l'any. També, tenim grans reptes en matèria urbana, en manteniment i neteja. Volem un poble bonic, preparat i agradable pels lloretencs i lloretenques, però també per les persones que ens visiten. Hem de fer un canvi de 180 graus per posar Lloret de Mar a l'alçada que es mereix.

Cal donar impuls per obtenir una ciutat amb una bona qualitat de vida, neta, tranquil·la i que doni oportunitats com va fer en el seu passat. Necessitem ampliar la plantilla d'agents de seguretat de la Policia Local, actualitzar el concurs de recollida de residus i pacificar els espais urbans perquè hi hagi més natura. En definitiva, aconseguir un poble del qual estem tots orgullosos.

Quina va ser la primera gran decisió que va haver de prendre com a alcalde?

Sobre la taula de l'alcalde hi ha moltes decisions difícils. No em deixen decidir coses que no són complexes. No em quedaria amb una, hem hagut de prendre moltes. Aquesta maquinària no para, com a Ajuntament tenim grans reptes, l'exigència del nou govern de Lloret de Mar és molt alta, per tant, la complexitat també ho és.

A més, un alcalde d'una ciutat com Lloret de Mar, durant el juliol i l'agost, ha d'estar molt a sobre del dia a dia, pel gran nombre de persones que ens visiten, ja que ens convertim en una ciutat més gran. Això requereix la meua presència diària en totes les incidències que poden anar sortint, però a l'hora, hem d'anar conreant i construint les transformacions que volem dur a terme de cara a l'hivern, però també a millorar la temporada que ve.

També tenim un repte amb la gestió dels fons Next Generation. Una cosa és demanar-ho i una altra és executar-ho, que és el més important. Per això, estem posant molta força política, logística i humana per ensortir-nos. Hem d'anar impulsant els projectes que tenim sobre la taula. Hi ha molta feina de despatx que no es veu, però està allà i s'ha de fer. Precisament, m'ha ocupat la majoria d'hores de la meua agenda, posar en marxa projectes que estaven molt endarrerits. Volem posar en ordre tot el funcionament intern, perquè el poble vegi el resultat i que estem treballant per aconseguir el millor municipi possible.

En els mesos que portem d'estiu, s'han aixecat a Lloret de Mar una trentena d'expedients a pisos turístics. L'Ajuntament té previst fer un seguiment de l'oferta il·legal als portals d'internet, però també fer pedagogia a les immobiliàries. Quines accions més tenen pensades per fer front als habitatges turístics il·legals?

Els habitatges turístics representen un sector més de Lloret de Mar, no es pot criminalitzar. Però, els habitatges d'ús turístic il·legals suposen un problema molt greu, perquè no estan controlats pel sistema normal administratiu. Per això, ens hem capficat a erradicar-ho. La Policia Local està molt a sobre de qualsevol denúncia, fa inspeccions d'ofici i detecta les pàgines web que ofereixen aquest tipus d'habitatges.

Hem obert moltes actes i interposat sancions, no només pels pisos il·legals, sinó per incomplir l'aforament, no posar la placa identificativa o no respondre les trucades dels cossos de seguretat. Si hi ha una problemàtica, l'Ajuntament ha d'actuar i no permetre apartaments il·legals, però tampoc que els legals incompleixin la normativa. Cal donar tot el suport al sector econòmic, però també estar molt a sobre dels negocis que no sumen, no construeixen, sinó que retrocedeixen.

Una de les primeres problemàtiques a què va haver de fer front l'Ajuntament va ser la vaga indefinida que volien convocar els treballadors del servei de neteja i recollida de residus a Lloret de Mar. Com ho van afrontar?

Des de l'Ajuntament vam estar molt a sobre del tema, en contacte amb l'empresa i amb el comitè d'empresa. Les tres parts han fet el que tocava, han sigut solidàries i empàtiques, ja que han cregut en la importància de no fer cap vaga al juliol o a l'agost, que seria molt perjudicial per interessos i la marca de Lloret de Mar. Hem fet un gran seguiment per trobar un punt d'equilibri entre les diferents parts.

Quin és el projecte estrella que com a alcalde li agradaria impulsar durant aquesta legislatura?

No m'agradaria centrar-me en un projecte concret, perquè veig el municipi de forma transversal. Tot està interconnectat. Els principals reptes són tenir una ciutat neta i verda, que faci goig passejar i veure els carrers i barris de Lloret de Mar, alhora que tenim un municipi segur, que ofereixi una millor educació i qualitat de vida als veïns i veïnes.

Lloret de Mar va tancar el mes de juliol amb 1.158 persones a l'atur. Quines polítiques tenen previst impulsar per fer front a aquesta problemàtica?

Hem de treballar sempre agafats de la mà amb cicles formatius per ampliar

la formació a l'escola d'hostaleria de Lloret de Mar, però també cal millorar tots els aspectes possibles al lloc de treball després d'entrar al mercat laboral. Estem fent molts esforços de cara a la temporada vinent per facilitar que les persones puguin trobar feina fàcilment al nostre sector que és el turisme, que hi hagi una connexió constant entre el sector i el servei d'ocupació municipal, perquè molts empresaris tenen problemes per trobar treballadors. D'altra banda, tots els veïns i veïnes que no vulguin treballar a aquest sector, els hi hem de donar facilitats. Hem de millorar els accessos a Lloret de Mar, perquè es pugui viure aquí i desplaçar-se fins a la feina.

«Si la destinació avança tant en l'àmbit públic com privat, arribarem més ràpidament als nostres objectius»

Recentment, Melià Hotels ha comunicat la incorporació de l'Hotel Monterrey, després d'arribar a un acord amb el gestor de la propietat, de manera que el renovarà i adaptarà a la marca. A més, el fons Terram ha anunciat l'entrada a l'Hotel Don Juan Resort. Quin impacte té en el municipi aquests canvis al sector hotelier?

El sector privat i públic estan interconnectats, tot el que fa un afecta l'altre. Per tant, hem de treballar en equip a través de la col·laboració público-privada, per arribar als reptes que ens hem marcat com a municipi. Crec que serà positiu, sumen a la destinació turística i el fet que una marca com Melià inverteixi, millora el posicionament de Lloret de Mar en el mapa. Hi ha empresaris que han fet els deures i han millorat la qualitat del seu establiment, i això, els ha fet obtenir més ingressos. Qui inverteix, rep. Si la destinació avança tant en l'àmbit públic com privat, arribarem més ràpidament als nostres objectius.

Al setembre tancat el mercat municipal perquè es durà a terme la rehabilitació integral de l'edifici, un procés que es preveu que tindrà una durada de dotze mesos. Com valora aquesta actuació?

En primer lloc, vull agrair als paradistes i a tota la gent que ha fet confiança al

mercat durant tots aquests anys. Han sigut una part molt important de la història del municipi, per la qual cosa poden estar molt orgullosos. Ara toca va fer un canvi, reinventar-se per obrir un nou mercat amb millor qualitat, una oferta diferent, una altra mirada, en definitiva, un lloc viu, amb molta afluència, que es converteix en un lloc de trobada pels amants de la gastronomia i el quilòmetre zero.

L'Ajuntament va aprovar al Ple la contractació de la Residència de la Gent Gran i Centre d'Atenció Diürna

de Lloret de Mar. Quines implicacions té aquest pas per la ciutadania?

Ho vam gestionar de forma urgent les primeres setmanes perquè ho havíem de presentar ja al concurs, pels terminis que marca la Unió Europea. Estem molt contents d'haver engegat la residència i creiem que des del govern era molt important donar una millor qualitat de vida a la gent gran, als que van venir a treballar o les persones que ja hi eren i van convertir el municipi en el qual és, un lloc d'oportunitats per les generacions futures.

També tenim un gran repte amb el centre de dia i l'assistència domiciliària, dirigida a tota la gent que es vulgui quedar a casa i necessiti un suport social per poder fer les tasques bàsiques com la compra, la dutxa o l'obtenció de medicaments. La residència és l'actuació més rellevant, però anirà acompanyada de moltes polítiques públiques en matèria de gent gran. ■

Lloret Batega

Bruna Solei
Redacció

La iniciativa "El Passeig Batega" forma part del projecte de ciutat "Lloret Batega", que vertebrada en múltiples iniciatives i subprojectes que han d'impulsar un Lloret més amable, menys contaminat, més verd i amb més espais pels vianants.

Lloret Batega impulsa un Lloret que millora la qualitat de vida i benestar de la seva ciutadania i visitants. La mobilitat, la sostenibilitat i la digitalització són els eixos estra-

tègics i transversals que aglutinen les més de 20 propostes del projecte Lloret Batega. L'arquitectura, el transport, l'organització dels espais públics estan interconnectats a través d'aquests tres eixos amb l'objectiu d'afavorir aquesta transformació en una ciutat sostenible mediambientalment, socialment i econòmicament.

Més informació: lloretbatega.cat ■

VA DE LLIBRES

«L'objectiu no és que els nens aprenguin a llegir ràpid sinó millor»

«L'estona de lectura a l'escola ha de ser digna»

Tots els nens estan preparats perquè a primer de primària llegeixin? Per què sovint ho convertim en una competició mecànica, cronometrada i freda? Si respectar el ritme de cada infant és tan important és perquè ens hi juguem molt: que vegin els llibres o bé com un plaer estimulants o bé com una obligació avorridíssima.

Vanesa Amat, autora de *Quin embolic!* i coautora de *Plouen poemes!* (Eumo Editorial), és professora a la UVic-UCC, on ensenya a futurs mestres d'infantil i primària l'art d'acompanyar les criatures pel camí, llarg, apassionat i ric, de llegir i escriure. En parlem en una de les classes i, després, fem un passeig per l'aula Montessori de la universitat, que és plena de materials adequadíssims per a aquest procés.

Entrevista a **Vanesa Amat**, professora de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes * Per **Gemma Ventura Farrés**, periodista i escriptora

Correm massa?

A vegades diuen "entre P5 i primer hi ha massa canvi", i sí que és una etapa diferent, però **només hi ha un estiu: compte, perquè els nens de primer estan més a prop de P5 que de sisè**. Dels quatre als vuit anys és un període molt important per als infants, i no tots maduren igual, cadascú té el seu ritme. Per tant, tots els nens de P5 no han de fer la mateixa cosa al mateix moment.

Dels quatre als vuit, els nens han d'adquirir el mecanisme de la lectura i l'escriptura: saber com funciona, i que als vuit ho tinguin assumit, després ja ho continuaran perfeccionant. Però l'inici, que seria abans dels quatre anys, té molt a veure amb coses que no són agafar el llapis.

Com quines?

El llenguatge oral: és essencial. Que els nens tinguin un discurs ben articulat. A vegades a P3 comencem a agafar el llapis i a fer lletres quan el nen encara no parla.

O sigui que els fem aprendre a escriure abans que a parlar?

Sí. Els nens a qui els forcem a escriure massa d'hora sovint no estan preparats per fer la pinça amb els dits i agafen el llapis com si fos un bastó. I moltes vegades escriuen des de l'espatlla, perquè la mà encara és immadura, tova, i tenen els dits molt rodanxons.

Com es pot entrenar?

Fent-los participar en el dia a dia: ne-

tejant, recollint la taula, cordant-se la jaqueta, posant-la al penjador. I sent molt conscients que aquest treball de motricitat no és banal, sinó que és importantíssim per al joc de canell, que després el necessitaran per escriure.

Segons el mètode Montessori, als infants, des de ben petits, els hem d'acostumar a tenir cura d'ells i dels altres, amb materials de la vida.

I aprendre a regular la força, oi? N'hi ha que fan lletres gairebé foradant el paper.

A vegades encarem el nen a totes les dificultats de cop: paper, lletra, llapis, escriure. Són moltes coses alhora: abans has de saber la lletra, el so, què

vols dir, com començar, com distribuir-ho a l'espai, agafar bé el llapis. I és bo que haguem anat preparant a poc a poc tots els elements que intervindran en l'escriptura. Els neurocientífics asseguren que quan fas un treball motriu estableixes moltes xarxes neuronals. Hi ha un treball intens de pensament. A vegades ens basem molt en la qüestió immediata: mirem el resultat, i passem per alt tot el treball anterior: "No, és que netejant una taula no fa res". I tant: treballa el domini de la mà.

És bo fer parlar més els nens des de petits? Per exemple, que ens expliquin què han fet durant el dia?

Sí, és bàsic. Perquè per aprendre a llegir i a escriure el nen necessita la coordinació ull-mà, el domini de la motricitat... i també un mínim de capacitat d'atenció i d'escolta.

Com es pot entrenar això amb l'enorme dispersió que hi ha?

L'atenció d'un nen al principi és molt curta. És bo acostumar-los a escoltar cada dia un conte, i fer-los pensar en les paraules. Hi ha algun estudi que diu que la majoria de nens a qui se'ls ha llegit un conte cada dia aprenen a llegir i a escriure millor: tenen un bagatge no només de vocabulari, sinó també d'estructures de discurs escrit, perquè no escrivim tal com parlem. Quan expliques un conte dius: "La mare li va dir tal a la formiga", i quan el llegeixes dius: "Què vols per dinar? Li va dir la seva mare".

«L'atenció d'un nen al principi és molt curta. És bo acostumar-los a escoltar cada dia un conte»

Les famílies que parlen més als nens des de petits també aprenen a llegir millor?

Sí. Les pantalletes perquè el nen mengi ràpid és un dels problemes que hi ha: abans les famílies solien viure amb els avis, hi havia un llenguatge molt ric que s'ha anat limitant. A l'hora de dinar i sopar va molt bé tenir converses, i que estiguin lligades a la seva experiència: que posin paraules al que viuen. Perquè les paraules i les expressions lligades a una experiència són les que s'absorbeixen amb molta més facilitat.

Què recomanes?

Conversa diària, deixar temps perquè s'expliquin, llegir molt en veu alta. Això ho hauríem de fer sempre: que un adult que en sap una mica més et llegeixi. En vas veient el mecanisme: un llibre que tu sol no podries llegir, però en canvi si te l'expliquen, l'entens. Després hi ha els treballs semàntics, on es desenvolupa la consciència fonològica: la capacitat d'adonar-se que el llenguatge que parlem es divideix en unitats més petites: paraules, síl·labes o lletres. I llavors dius "paraules que comencen en ema": mama. O "diguem

una paraula curta, i una de llarga". Estan pensant en veu alta, és un treball que no cal que agafin el llapis.

Per treballar la llengua oral i descobrir els sons de les paraules hi ha materials com aquest, que s'utilitza abans d'iniciar el nen a l'escriptura. Ho posaries en una catifa i diries: "Estic pensant en un objecte que comença per c". I et donarien la cullera.

Si a un nen li costa fer la efa, té sentit que li facin repetir 40.000 vegades?

Això seria el treball repetitiu sense sentit. Tots a la mateixa aula hem de fer el mateix en el mateix moment? No, perquè això vol dir perdre nens.

La repetició amb sentit seria la que defensava Montessori? Que si a un nen li agrada dibuixar i vol dibuixar tot el matí, que ho faci?

Montessori va posar el repte de dir "si el nen vol estar tot el matí amb això, que estigui amb això". **Vol dir que ho vol perfeccionar.** No és perquè el mestre ho demana sinó perquè el nen ho vol; però també se li van fent presentacions de materials nous, i fas moltes observacions de què fa i què no fa, i tots els materials que hi ha estan pensats perquè es facin en un ordre de gradació. Que tingui molt sentit. La efa és interessant que surti, però viva. Anar-ho repetint i fins que no et surti no marxes crea una sensació d'angoixa... Potser no està preparat madurativament per fer-ho o potser

avui li ha passat alguna cosa i està neguitós. Demà o demà passat ja hi tornarem.

Hi haurà un dia que farà el clic.

Sí, però aquest clic l'has de fer amb un acompanyant que et respecti el ritme. Això no vol dir que no hi hagi treball sistemàtic: a P3 fan el nom i no saben llegir, però ja està bé, perquè és útil: serveix per identificar la teva jaqueta. A vegades, va bé començar amb el joc simbòlic: al racó de metges posar-hi papers de receptes, al racó de la cuina, llistes de la compra i un llibre de receptes, al racó del joc de la botiga, una pissarra amb una oferta, al racó dels cotxes, unes factures.

Com es pot vetllar perquè cadascú vagi al seu ritme? Perquè potser als 5 anys n'hi ha un que va molt avançat i l'altre està amb la primera lletra.

Hi ha d'haver estones de gran grup i estones en què els nens puguin fer coses individuals o en petit grup. Que hi hagi materials de lletres, per fer traç, un racó de missatges. Que hi hagi franges del dia en què el nen pugui triar algunes propostes amb l'acompanyament de l'adult, això Montessori ho fa molt: presentes materials a un nen perquè veus que està preparat i així pot escollir el que vulgui.

Si ho fem d'aquesta manera més relacionada i lliure aprenen més ràpid?

L'objectiu no és que aprenguin a lle-

gir ràpid sinó millor. Una capsa amb lletres que es vegin bé perquè el nen pugui construir una paraula sense la càrrega del llapis.

És treure unes pressions que déu n'hi do. Sí, treure la mirada avaluadora de l'adult.

Hi ha coses que el nen per aprendre les ha de provar. I un dia ja mirarem com ho ha fet. Però no cal mirar sempre com ho fa. Tinc la sensació que l'adult és sempre allà i el nen acaba agafant la idea que treballa per l'adult i no per ell: ho faig bé?

Quines conseqüències té l'altre model: el de pressionar? Fa avorrir el llegir i escriure?

Sí. Acomplexar-te: hauria de llegir perquè tots llegeixen menys jo. Fa que et frustris, que ho avorreixis. I si a l'escola hi ha molta pressió, aquest tema s'acaba deixant a la família. Però, i la família que no té la possibilitat d'anar al teatre, a una llibreria, a la biblioteca, de tenir un ambient ric i estimulant? Els qui no tenen aquesta possibilitat, pel motiu que sigui, només tenen l'escola. I si l'escola és pressió, és molt fàcil que hi hagi molts nens que diguin "no m'interessa, ho faig perquè toca".

Sembla que això passi a l'ESO, però passa molt abans.

Als vuit anys n'hi ha molts que fan aquest clic. Tots els nens comencen amb ganes de llegir i escriure, perquè

és entrar al món dels grans, però segons com els acompanyem, als vuit anys molts se'n despenegen.

Com ho pot evitar l'escola?

Per exemple, és importantíssim que a l'escola hi hagi una biblioteca, amb les portes obertes, que puguin quedar-s'hi, que a l'estona del pati uns nens més grans agafin llibres i els portin en un racó del pati. A més, els alumnes sempre haurien de tenir un espai de biblioteca a classe. Els llibres han de ser presents a tot arreu, perquè els vegin i en puguin triar. Hi ha d'haver estones en què puguin llegir sols mentre tothom llegeix: la mestra, també. Perquè si no el nen veu que diuen que és molt important llegir, però que la lectura és una estona de transició cap a una altra cosa. "Llegim mentre ens esperem per anar a dinar", de manera que el que és important és el que farem abans i després. No: no ens esperem per. Perquè si no, sempre és la idea de si tens temps, ja llegiràs. L'estona de lectura a l'escola ha de ser digna. Si no, quan diem: "Qui hagi acabat aquesta feina que llegeixi una mica", què passa amb els qui no acaben mai?

Com ho pot motivar un mestre?

Com a mestra pots dir: "Goita, a tu que t'agraden tant els dinosaures, he trobat aquest llibre, que em sembla que t'agradarà molt, per què no te l'emportes?". Has de buscar les fórmules.

Què me'n dius, de les lectures obligatòries?

Hi ha coses que si no te les ensenya l'escola, les has de poder descobrir. Si sempre llegeixen el que volen, a vegades no descobriran mai res més enllà del que els agrada. El nen que va amb Geronimo Stilton, ho llegirà sempre, perquè s'hi sent segur. Hi ha qui té una família que els fa descobrir llibres, i hi ha qui no, i és obligació de l'escola fer-los descobrir Mercè Rodoreda, o en el cas dels més petits, Emili Teixidor. Però no podem dir que tots llegirem el mateix llibre al mateix moment, quan no tenim el mateix procés maduratiu. És per això que els mestres poden fer una tria prèvia i que els nens triïn dins d'aquesta tria. Els llibres no poden aparèixer només en una llista fotocopiada i enviada a casa: els portes a classe, els presentes, en llegeixes en veu i alta perquè els tastin i "ei, continuarà això!".

Per a quina edat t'ho imagines?

Per als nens de 8 o 9 anys. Amb els de primer i segon també es pot fer la tria, però ha de ser més acompanyat. Als més petits també els podem ensenyar a triar el llibre. Això vol dir que el mestre n'ha de conèixer molts, i que n'hem de tenir a l'aula.

Ajudar-los a construir un criteri?

Sí, mira: aquest és l'autor. Recordes que també en vas llegir un altre llibre? És el mateix que fem els adults: si un llibre t'agrada molt, en buscaràs més del mateix autor. I a poc a poc, estones de lectura de llibertat total i estones de triar dins d'una tria teva.

El mestre fa de bibliotecari.

Sí, i seria molt important tenir la figura de bibliotecari a l'escola, i que vagi molt en consonància amb el mestre.

Hi ha nens que no poden comprar un llibre...

D'una banda, és bo que tinguin molt disponible el préstec, per altra banda, també és bo promoure la compra, no de tots els llibres, sinó dels que es puguin, ni que sigui d'un. Perquè si no té cap preu, acaba no tenint cap valor.

A vegades també hi ha qui diu "no en tinc prou per al llibre, però sí per al mòbil de 600 €".

Sí. A casa no els podem comprar tots, però un, sí. Perquè a vegades tens un vincle amb un llibre que t'ha agradat molt i el vols tenir amb tu, i tornar-ne

a llegir un trosset. I això et fa fixar més en les paraules, en com està escrit. A vegades veus famílies que tenen què sé jo molt car i diuen "és que el llibre és molt car": això vol dir que no li donen el mateix valor.

Parlaves de l'exemple del mestre, però també hi ha el de casa.

No hi ha una correlació directa: a les famílies lectores no sempre hi ha fills lectors, ni al revés. Jo vinc d'una família en què mai veia els meus pares llegir, però hi havia un element clau: hi donaven valor. Ostres, que bé que llegeixes. Llegeix en veu alta, que t'escoltem. Caram, com n'has après! Aquest que has triat que maco que és. El nen vol l'admiració de l'adult. Entre el no ho fas bé, no llegeixes prou, si no llegeixes, et castigo sense tele, i el tenir una família amb molts llibres, que a vegades també pressionen massa: t'hauria d'agradar això, mira, la teva germana ja ho llegia quan tenia la teva edat, tampoc és gaire bo.

Hi ha qui diu "això no ho han de llegir perquè no és literatura".

I tant que ho han de llegir, és un esglaió per arribar a un altre lloc. Hi ha llibres que són literaris i llibres que no ho són. Però no s'ha de censurar res. No es tracta de dir aquest està malament, sinó de deixar que puguin llegir allò que volen de tant en tant i ajudar-los a fer el salt cap a obres literàries més complexes. Tampoc s'aprèn a llegir coses difícils llegint sempre coses fàcils. Aquest salt s'acompanya, però mai dient això no és un bon llibre. Aquesta no és l'actitud, l'actitud és acollim les opcions dels nens, el que els fa sentir bé: tenen el seu motiu per haver escollit aquest llibre.

A l'escola, molt de tant en tant, em feien fer una redacció de què has fet el cap de setmana.

El pedagog Freinet deia que els nens han de poder fer el text lliure: que l'escriuin quan vulguin sobre el tema que vulguin.

Llavors no li has de manar que l'entregui demà-passat?

Ni tampoc li pots dir "text lliure de la castanyada", perquè ja no és lliure. L'adult ni l'hi demana.

El fa perquè vol i l'ensenya si vol?

Sí, això vol dir que han de tenir a prop papers, materials, espais en què puguin escriure. Podrien portar sempre una lli-

breta a sobre, i en moments de joc, si volen apuntar alguna cosa, ho apunten, i ho comparteixen si volen. Altra cosa és: ei, hauríem de fer un missatge per als pares. O volem convidar un escriptor a l'aula i, en comptes d'escriure-ho la mestra, ho escrivim junts, amb les idees de tots. Quan escrivim necessitem pensar a qui ens adrecem, què volem. Freinet diu que el nen ha de poder escriure "allò que li bull a dins". També recomana que els més petits tinguin una bústia amb el seu nom i s'enviïn missatges. I proposa fer una assemblea un cop a la setmana perquè el nen que vulgui comparteixi un dels seus textos lliures, i així els altres sabran què li bull a dins, què és allò que li ha passat i té ganes d'ensenyar-ho. Aquesta és una manera d'acostumar-los que no es tracta d'avaluar el text sinó de compartir-lo si ho volen.

Entregava un text i me'l tornaven ratllat de vermell. Com s'hauria de fer?

No podem corregir-ho tot de cop. Si ho marques tot vermell, per molt que després ho corregim, l'error és massa evident. Hi ha coses que estan ben fetes en aquell text i que no estan marcades, perquè només en ressaltés l'error. La meua proposta és que primer corregim molt especialment allò que llegirà algú altre i allò que pengem a les parets: visualment se n'aprèn molt, d'ortografia. No ho podem corregir tot de tots els nens al mateix moment. A vegades algun text no es corregirà, de tant en tant es corregirà alguna cosa, però a poc a poc. Si és un text, es corregeix amb llapis, perquè així després l'error s'esborra, no queda allà marcat.

I parant-te, per exemple, en la essa doble.

Sí, primer hauríem de corregir aquelles qüestions que no compleixen la norma mínima de lectura. Un nen que en lloc d'escriure "Raquel", escriu "Racel".

És una oportunitat per aprendre, no per castigar.

Sí. A classe, a primer i segon, podríem tenir una capseta que fos el diccionari visual. I dir: Raquel era el cas de raqueta. Mira, a les capsetes de paraules hi ha la paraula raqueta, la pots anar a buscar? Que vagin mirant, l'agafin i la copiïn. O ei, fixa't en aquestes tres coses perquè em sembla que les saps resoldre. I fas que pensi i raonin. Tot allò que puguin solucionar sols a partir de materials, millor. Si tu marques en vermell i poses la paraula correcta, aquest procés difí-

cilment es farà. Decroly parlava molt de començar la lectura i l'escriptura amb frases que sortissin d'una vivència, sobretot d'una observació: anem a l'hort a veure les tomaqueres que han crescut. Les pesem, les tastem, hi posem paraules i després fem una frase sobre el que hem viscut: Hem tastat el tomàquet. I pengem la frase a la paret.

Entrar la vida a la classe.

No soc partidària de dir "ara parlarem de les emocions": no, perquè les emocions estan en tot el que fem. Més que fer una hora d'emocions preferiria preguntar:

com estàs? Què has portat del pati? Hem trobat pinyes! En comptes de llençar-les, toquem-les. Oh, són rugoses, aspres! Podem posar-hi tantes paraules! Els nens venen carregats de coses: plomes, terra. I és acollir allò que els emociona.

L'escola s'ha de permetre tenir temps? Hi ha la pressió del currículum...

Però el currículum a P5 diu que els nens han d'haver-se familiaritzat amb el codi, saber per què serveix llegir i escriure, que s'hagin introduït en la lletra, però no que sàpiguen totes les lletres ni que ho sàpiguen llegir tot.

Mestres i pares, relaxem-nos. I vetllem per aquest moment, perquè els nens en tenen moltes ganes: siguem-hi, no els asfixiem.

Llegir i escriure pot ajudar a viure millor?

Sí, un dels grans reptes que tenim és el de fer lectors: compartir l'herència cultural que tenim d'autors, poemes. Estar-hi una estona amb ells i regalar-los paraules és un acte d'amor. ■

Les veritats absolutes estan obsoletes. Celobert

KIKU Paelleria Restaurant
Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

Llibreria Fleca Fenals
LOTERIA DE CATALUNYA
OBERT TOT L'ANY
PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I IMPRESSIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA
C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

Enganxats als llibres!

Llibreria Ça Trencada

C/Roig i Jalpi, 10,
17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

Una biblioteca a cada escola: assignatura pendent per a la comprensió lectora

La conselleria d'Educació anunciarà en els pròxims mesos un pla per reactivar les biblioteques escolars, que els experts consideren crucials per recuperar els bons hàbits

Bruna Solei
Redacció

Biblioteca IES Coll i Rodés, Lloret

El baix nivell de comprensió lectora dels alumnes catalans, que se situen a la cua de l'estat espanyol, és multifactorial i té a veure, entre altres coses, amb un món que ha arraconat la paraula en favor de la imatge, amb els mestres que llegeixen cada cop menys i amb la **falta de biblioteques escolars** que promoguin el gust per la lectura. Aquest últim punt és **un incompliment del Govern amb relació a la normativa educativa**, que exigeix una biblioteca per cada centre escolar, i una part important del problema que la conselleria pretén solucionar en els pròxims cinc anys.

El filòleg i màster de biblioteca escolar i promoció de la lectura **Eloi Planas** insisteix en la importància de complir amb aquest requisit per revertir la mala situació del nivell de comprensió lectora dels alumnes catalans de primària. "El Govern ha de procurar que es compleixi, sobretot ara que hi ha dades oficials. Però aquestes biblioteques **no poden ser només una sala amb llibres**, sinó que han de tenir un **fons viu, renovat i atractiu pels alumnes**", explica l'expert. Afegeix que cal destinar recursos per **contractar persones especialitzades** que se'n puguin fer càrrec. "Calen persones formades per fer aquesta feina que també puguin fer formacions als docents per conscienciar que la lectura és una eina important per **desenvolupar el pensament crític i la capacitat d'argumentació**", raona.

El lingüista **Rudolf Ortega** també considera important promoure les biblioteques escolars per aconseguir que l'alumnat cultivi des de petit el gust per la lectura. "Algú especialista ha de portar les biblioteques i **dinamitzar l'acte de la lectura**. En el centre dels meus fills, la biblioteca la portava una antiga professora voluntària. Falta personal i invertir en llibres", raona. En molts casos, els centres que tenen biblioteca l'utilitzen com un lloc on els nens esperen que els pares els recullin després de classe. "Els nens estan allà esperant, però **no llegeixen perquè cal que hi hagi algú que faci activitats dinamitzadores**", explica Ortega. En aquest sentit, lamenta que en molts casos els llibres estiguin en aquestes sales "fent de decoració".

A banda, Ortega considera que part del problema és la **pèrdua del llibre com a element d'estudi**. "Hi ha escoles que deixen que els alumnes entenguin les coses per si mateixos i no hi ha cap disciplina", es queixa. També considera que el baix nivell de lectura i de comprensió té a veure amb els **referents dels nens**. "Si a casa estem tots amb el mòbil no podem pretendre que els nens agafin un llibre". ■

Aitor Roger
Historiador

Tomàs Solà
Fotografia

ART A CEL OBERT

Dona remendadora

1994

Autor: Josep Puig Valls

Emplaçament: Avinguda de Palma, Tossa

La Remendadora va ser feta l'any 1994, en temps de Telm Zaragoza a l'alcaldia de Tossa, quan l'alcalde va demanar als escultors tossencs una peça per embellir diferents indrets del poble. Aquesta peça és un homenatge al treball de les dones dels pescadors.

Josep Puig Valls és un artista autodidacte i va néixer a Girona fa 75 anys. De ben petit ja venia a Tossa amb els pares i en una d'aquelles primeres visites va ser quan va tenir una visió que no el va deixar indiferent. Podríem dir que la inspiració per fer la Remendadora va néixer fa més de seixanta anys, en el moment que va veure el contrast entre el blanc dels llençols dels primers hotels de Tossa, estesos damunt la sorra de la platja, i el blau intens del mar. I al seu costat, la visió de les dones assegudes remendant, que cosien les xarxes malmeses dels pescadors. Josep Puig Valls s'estableix a Tossa quan té 12 anys, on el pare obre un negoci de xarcuteria, que ell va continuar i que ara regenta el seu fill.

El 1994 la visió de la remendadora es fa realitat en forma d'escultura homenatge. Un homenatge a les dones que passaven hores i hores arranjant les xarxes, una feina massa sovint poc valorada, però necessària. L'artista conserva al seu estudi la Remendadora a mida natural i unes altres tres "remendadores" de mida molt més petita. L'escultura de bronze, que finalment es fa d'una mida més petita, i que representa una dona asseguda a la platja cosint les xarxes no està sola, perquè a la base on hi ha l'escultura hi ha reproduït en un plafó ceràmic uns **versos de Joan Pescador**, pseudònim del pescador Joan Nadal Soler, que diuen així: **"Què en quedarà de vosaltres? Només l'ombra d'un temps passat. Si el temps volgués anar enrere i algú us volgués recordar, serà perquè l'enyorança el cor ben pres li heu deixat."**

Les obres de Puig Valls, artista autodidacte, ja sigui les escultures com les pintures, s'han exposat a diferents ciutats, com Girona, Salamanca, i, naturalment, a Tossa, on recentment, coincidint amb les festes de Sant Pere va tornar a exposar-hi. Una de les seves obres forma part del fons d'art del diari El Punt.

L'artista encara conserva unes 50 de les escultures que ha fet al llarg dels anys i ara creu que ha arribat el moment de dedicar més temps a donar a conèixer la seva vessant artística. Actualment té preparades una setantena de pintures que més enllà de la seva contemplació artística han sigut fetes amb la voluntat de denunciar la contaminació dels mars i la brutícia que s'acumula al fons marí.

Per acabar aquestes ratlles **d'ART a cel obert** m'agradaria explicar-vos una altra curiositat de la Remendadora i és que mai ha sigut inaugurada oficialment. Potser també seria el moment de fer-ho, i com li agradaria a l'artista, cobrir l'escultura amb un llençol – potser recordant la imatge dels llençols estesos a la platja de la infantesa – i destapar-la en un acte festiu amb els amics i aquells qui saben apreciar les obres artístiques fetes des del cor. ■

PATRIMONI ·

Fisioteràpia i Estètica Avançada a Tossa de Mar

 Cos Esvelt Tossa
 cosesvelt.tossa

 972340740
 www.cosesvelt.net

Què en quedarà de vosaltres?
només l'ombra d'un temps passat,
si el temps pogués anar enrera
i algú us volgués recordar,
serà perquè l'enyorança
el cor ben pres si heu deixat.

Joan Pescador

181 pescadors utilitzen l'app Pesca Neta per registrar la brossa i els plàstics que recullen al mar

Cada embarcació té un contenidor específic per omplir

Pol Ginesta
Redacció

Un total de **181 pescadors gironins adherits al projecte Pesca Neta** utilitzen l'**aplicació** que serveix per **registrar la brossa i els plàstics que recullen del mar**. Es tracta d'una eina molt senzilla i intuïtiva que permet fer un recompte detallat de les deixalles que pesquen.

Cada embarcació té un contenidor específic de **Pesca Neta** que omplen amb la brossa que troben i quan arriben a port fan el recompte i introdueixen les dades a l'app com ara els quilos recollits i la tipologia de residus.

A més, també introdueixen una fotografia per deixar constància de tot el que recullen. Finalment, la brossa es diposita als diferents contenidors de reciclatge que hi ha distribuïts a les onze confraries de la demarcació de Girona

Els pescadors participants són de diverses modalitats: arrossegament, palangre, encerclament i arts menors. Però els d'arrossegament són els que registren més quilos, pel fet que recullen la brossa dipositada al fons del mar. Aquest setembre se sabrà la xifra total de residus recollits pels nostres pescadors. Tot i això, fins al dia d'avui, l'aplicació mòbil en l'àmbit gironí ha comptabilitzat prop de 1.500 registres.

Se sap, però, que durant el 2022 els pescadors catalans van omplir 11 camions cisterna amb 70.000 litres de deixalles marines al litoral. **La majoria (62%) bosses, ampelles, canyes i fils de pescar, envasos de plàstic o tovalloletes.**

Una altra de les informacions és que els pescadors de Girona dediquen prop de 1.000 hores anuals a la recollida, triatge i reciclatge dels residus.

La biòloga i dinamitzadora del projecte **Pesca Neta** en l'àmbit gironí, **Stefania Minuto**, explica que "gràcies a que l'app és molt senzilla i ràpida d'utilitzar hem notat una millor precisió de les dades recollides". A més, diu, "la predisposició dels pescadors ha sigut d'allò més positiva i el compromís és més constant que altres anys".

D'altra banda, Minuto, destaca que en aquesta edició, "hi ha més pescadors d'arts menors que fan servir la nova aplicació mòbil i això és de valorar". Pel que fa al vessant científic, la biòloga remarca que **s'hauria de reduir l'ús de plàstic d'un sol ús i fer més pedagogia ambiental sobre l'impacte dels residus**, sobretot pel que fa a les tovalloletes higièniques, ja que la majoria no són biodegradables i molta gent les llança al vàter i aquestes acaben al mar.

Pesca Neta va néixer el setembre de 2020 com una acció col·lectiva del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i del Fons Europeu Marítim i de la Pesca, les Federacions Territorials de Confraries de Pescadors de Barcelona, Girona i Tarragona i hi estan adherides totes les Confraries de Pescadors de Catalunya per contribuir en la neteja del mar Mediterrani. ■

Aportem solucions per a un planeta més verd

GBI PAPREC

EL FETS D'OCTUBRE DE 1934.

UNA PROCLAMA FALLIDA, UNA REVOLUCIÓ FRUSTRADA I PRELUDI D'UNA REPRESSIÓ GENERALITZADA

• PATRIMONI •

Les tensions sociopolítiques generades durant el transcurs de la II República van comportar, arreu de l'Estat, episodis de tensió, lluita i repressió. Per a certs sectors de l'esquerra, el nou govern conservador sorgit de les urnes el 1933 frenava les aspiracions de reforma i avenç de les polítiques progressistes que des de feia dècades exigien els moviments obrers. Davant el nou context polític denominat com a Bienni Negre, sindicats i partits d'esquerres van esperar l'inici d'una revolució general que va tenir com a principal focus Astúries, on van morir més de 4.000 persones. La resposta contundent del règim de la mà de comandants com Francisco Franco i Manuel Goded va evitar el seu triomf, i va permetre el desplegament de l'ús d'uns mecanismes repressius i control territorial que esdevindrien claus per a l'estratègia coercitiva franquista durant la guerra civil i els primers anys de la postguerra.

A Catalunya, però, el conflicte va tenir trets diferencials en comparació amb la resta de l'Estat. Les tensions entre la Generalitat i el govern republicà es van accentuar d'ençà de les retallades de l'Estatut de Núria, però sobretot després de la victòria de la dreta el 1933 i l'entrada de la CEDA al govern, caracteritzats per un fort sentiment conservador pròxim al feixisme i un accentuat anticatalanisme. Un cas il·lustratiu d'aquests conflictes és quan el Partit Radical, amb l'ajuda de la Lliga Catalana, va anul·lar la Llei de contractes conreu que dotava de majors drets als camperols enfront dels propietaris. Les disputes al voltant d'aquesta qüestió i l'anomenat problema catalán van forçar la dimissió del president Ricardo Samper i una major radicalització dels líders conservadors espanyols, encapçalats per Gil Robres.

Francesc Macià, principal artífex de la Generalitat republicana moria el 25 de desembre de 1933 i Lluís Companys el succeïa poc després al capdavant del govern i ERC. La dinàmica que s'experimentava a Madrid a la tardor de 1934

posava en dubte l'avenç del projecte republicà reformador i, davant la creixent dinàmica antirepublicana, el 5 d'octubre es va convocar una vaga general arreu de l'Estat. Companys, que havia creat un Comitè Revolucionari clandestí i reformat els cossos de seguretat de la mà de Josep Dencàs i Miquel Badia, comptava amb el suport de l'Aliança Obrera i la Unió de Rabassaires, però en quedaren al marge els anarquistes de la CNT. Al mateix temps, tenia els escamots d'Estat Català, Aliança Obrera, Guàrdies d'Assalt i uns Mossos d'Esquadra que malgrat anar mal armats, el dia 4 havien ocupat diferents espais de la Generalitat a Barcelona. Mentrestant, a l'interior del país Aliança Obrera desplegava els seus efectius.

El dia 6 a les 8 del vespre, el president Companys, reunit amb els seus consellers, proclamava l'Estatut Català de la República Federal Espanyola. Tot seguit comunicà al general Batet, comandant de les tropes republicanes a Catalunya, que s'hi adherís, però aquest ho refusà. Lerroux, cap de l'executiu a Madrid, va ordenar la declaració d'estat de guerra i els militars van desplegar-se per Barcelona per tal d'evitar majors aldarulls i accelerar la rendició del govern català. La mala planificació i coordinació de la Generalitat, sumada a la superioritat armada de l'exèrcit, van finalitzar uns disturbis que havien causat més de 70 morts i 200 ferits.

Els membres de l'executiu català foren detinguts, condemnats a 30 de presó i enviats a presons com la de Cartagena. També foren represaliats els membres de l'Ajuntament encapçalats per l'alcalde Pi i Sunyer. Els integrants dels cossos de seguretat com el capità Escofet foren enviats a Montjuïc i condemnats a morts. Amb tot, van ser indultats poc després per Alcalá Zamora. Altres com Dencàs i Badia van exiliar-se cap a França. Per a tancar els centenars de reclusos que van romandre al Principat van resultar especialment útils els vaixells ancorats als ports de Barcelona i Tarragona.

1. Guàrdies Civils amb presoners d'Astúries, 1934. Font: Domini Públic.
2. 1934, el govern de la Generalitat és empresonat, d'esquerra a dreta: Pere Mestres, Martí Esteve, Lluís Companys, Joan Lluhí Vallescà, Joan Comorera, Martí Barrera i Ventura Gassol.

Com han estudiat historiadors com Manel López Esteve i Arnau González i Vilalta, els fets d'octubre van comportar la suspensió de l'autonomia catalana i el captiveri de més de 5.000 persones. Al mateix temps, es va desplegar una militarització de la vida pública i política. Ateneus i altres espais de sociabilitat de caràcter catalanista van ser clausurats i espoliats. La premsa i les publicacions també va patir la repressió, sent tancats diaris com L'Opinió i Solidaridad Obrera. Aprofitant el context, Lerroux va recentralitzar competències, el govern civil passà a mans dels militars, centenars d'arrendataris van perdre drets de la terra, el gener de 1935 s'eliminava l'Estat de Núria, el català va perdre oficialitat, desenes d'ajuntaments d'ERC foren dissolts i els seus dirigents reemplaçats per altres afins al govern central, i espais públics com el Parlament foren reciclats com a guarnicions militars. No seria fins

a la victòria electoral del Front Popular el febrer de 1936 que la situació va retornar a la normalitat després d'una amnistia donada a milers de persones represaliades i el retorn de les competències a la Generalitat.

Englobat dins les revolucions de 1934 de l'Estat, aquest succés és considerat com un dels més importants del període de la II República. Per a la dreta més reaccionaria, evidenciava la fragilitat del nou règim i la possibilitat real d'un desmembrament de l'Estat, essent un argument constantment repetit per a legitimar l'alçament del juliol de 1936. Per als catalanistes i progressistes, en canvi, el clima polític de Madrid i la resposta repressiva posava en qüestió el projecte republicà, l'avenç de l'autogovern i les reformes socioeconòmiques fetes fins al moment, així com l'encaix de Catalunya dins la nova Espanya. ■

Els Països Catalans

Passat, present... futur?

#9

La Guerra Civil Catalana (1462-1472). Esdeveniments, causes i conseqüències.

En aquesta entrega explorarem, doncs, el convuls regnat de **Joan II**, el seu enfrontament amb el seu propi fill, **Carles de Viana**, i la **Guerra Civil Catalana**, coneguda també com a Guerra dels Remences, un conflicte que tindria greus conseqüències per al **Principat**, que quedaria debilitat dintre la **Corona d'Aragó** en detriment de **València** i que seria un fet molt important, car no oblidem que poc després es produiria la Unió de Corones amb el casament entre **Ferran II el Catòlic** i **Isabel de Castella**.

Si **Catalunya** no hagués estat en una posició tan afeblida en el moment que aquella unió es produí, la història podria haver estat ben diferent. Anem a glossar-ne els principals esdeveniments, el context en què es produí, així com les possibles causes i les conseqüències que tingué per a l'esdevenir del nostre país.

Anem a veure primer quin era el context que hi havia al Principat i les raons de l'enfrontament entre el monarca català i el seu fill, que era l'aspirant legítim al tron del **Regne de Navarra**, fet que va suposar un detonant per a accentuar l'animadversió de l'oligarquia catalana amb el rei.

ENFRONTAMENT DE JOAN II AMB EL SEU PRIMOGÈNIT, CARLES DE VIANA. CAUSES DE LA GUERRA

Carles de Viana estava enfrontat al seu pare des que aquest li havia impedit coronar-se com a rei de Navarra després de la mort de **Blanca**, la seva mare, el 1441. La reina va incloure al testament una insòlita clàusula segons la qual Carles només podria ser coronat el seu pare hi estava d'acord i aquest mai hi accedí. Amb el temps, la cosa aniria a pitjor perquè el monarca es va casar amb **Joana Enríquez**, amb qui tindria el futur rei d'Aragó, Ferran el Catòlic. Hi ha qui té la sospita que aquella movia els fils per a què el seu espòs desheretés el seu primogènit en favor de Ferran.

I aquest element es barreja amb una altra sèrie de **factors** que crearan un còctel propici per a l'esclat de la guerra. Per una banda, l'**alta burgesia** i la **noblesa** catalana veia amb mals ulls la manera autoritària de governar del Trastàmara; per altra, hi havia el conflicte dels **remences**, majoritària-

ment pagesos, que estaven sotmesos als **mals usos** dels senyors i lligats a la seva propietat, sense poder abandonar la terra lliurement i havent de pagar uns impostos i serveis personals abusius en una època que havia estat precedida per epidèmies i males collites (la població encara no se n'havia recuperat).

Hi ha qui matisa aquest factor econòmic, perquè hi ha noves investigacions que apunten que el Principat s'estava recuperant en aquest sentit. El cas és que hi haurà dues faccions oposades. Per una banda, noblesa i alta burgesia, contra els pagesos, artesans i el rei, a grans trets i amb els seus matisos. A Barcelona, en l'anterior entrega vam esmentar la **Biga** i la **Busca**,... En farem cinc cèntims perquè la lectora o el lector se'n faci una idea: L'oligarquia catalana s'agrupava a Barcelona entorn de la Biga (la representant de l'alta burgesia), que estava enfrontada amb la Busca, que agrupava els menestrals, mercaders i artesans. Evidentment qui tenia el poder econòmic i polític era la Biga, present a la **Diputació del General (Generalitat)** i al **Consell de Cent**. Si el rei feia costat a la Busca era perquè volia contrarestar el poder d'aquella al govern municipal. I mentre això passava a Barcelona, al camp trobàvem la pagesia remença enfrontada als nobles, que mantenien els mals usos feudals i el rei els donarà el seu suport.

El rei Joan II va fer empresonar el seu primogènit, fet que va ser considerat com a il·legítim per les autoritats catalanes, Generalitat i Consell de Cent, que consideraven a aquell com l'alternativa a l'autoritarisme i la política centralista del seu pare.

Així, davant la forta oposició de les institucions catalanes, Joan II es veu obligat a signar la **Concòrdia de Vilafranca**, el 1461, per la qual el rei conservava sobre el paper la plenitud de la potestat reial, però sense intervenció efectiva. D'aquesta manera, el monarca no podria entrar a Catalunya sense el permís de la Diputació del General i Carles de Viana es convertia en el **lloctinent reial del Principat**. El rei estava lligat de mans i peus. El príncep de Viana retornava triomfal a Barcelona. Semblava, doncs, que l'oligarquia catalana aconseguia acomplir els seus designis, però el seu prematur traspàs, emmalaltit a causa del seu captiveri, tot i que hi hagué algú que sospità d'un possible emmetzament de la seva madrastra, Joana Enríquez, abocà a l'esclat de la **Guerra Civil** al Principat, que s'inicià el 1462 i que es perllongà durant 10 anys, les conseqüències de la qual foren funestes per al nostre país.

ESCLATA LA GUERRA

La conflagració va començar amb l'alçament dels **remences gironins** i aviat va estendre's pel Principat. Paral·lelament, a Barcelona, el patriciat urbà va denunciar una conjura de la Busca contra la Biga, propiciada pel rei, que desitjava un canvi de poder en el domini de les institucions catalanes per anular el Pacte de Vilafranca. Aquesta conxorxa fracassà: i els seus dirigents van ser condemnats a mort: el sobirà es trobava aïllat i la reina amb l'infant Ferran van marxar a Girona, que donava suport al rei i els remences: El bisbe Joan Margarit, els va instal·lar al Palau Episcopal. El 15 de març del 1462 Joana Enríquez i el futur Ferran el Catòlic juraren els furs i els privilegis de la ciutat, tant civils com eclesiàstics.

I cap a la ciutat de l'Onyar anà **Hug Roger III**, comte del **Pallars** i capità general de l'Exèrcit del Principat, encapçalant l'host amb el pretext que s'hi havia produït un aixecament remença. El país estava en guerra. La reina i el seu fill van ser portats del **Palau del Bisbe** a la Força, el castell fortificat de la ciutat, darrere de la catedral. Tot i la seva superioritat militar, l'exèrcit de les institucions catalanes fou derrotat. A més, Joan II havia demanat ajut a França, que l'hi concedí a canvi dels comtats de Rosselló i Cerdanya. Per acabar-ho d'adobar, el rei es desentengué dels acords de Vilafranca i lluny de demanar permís per entrar al Principat, l'envai. La Generalitat i el Consell de Cent ja en tingueren prou. Joan II fou declarat traïdor a la pàtria i destronat.

A partir d'aquí les dues faccions juguen els seus trumfos: La Generalitat i el Consell de Cent buscaren un rei fàcil de controlar i coronaren **Enric IV de Castella**, però el Trastàmara resistí i obligà a aquest a renunciar. L'any 1464 nomenaren **Pere de Portugal**, net de **Jaume d'Urgell**, com a Comte de Barcelona, però es morí l'any 1466. Joan II oferí la pau a la Generalitat, però aquesta la refusà i el conflicte s'internacionalitzà quan les institucions catalanes oferiren la corona a **Renat d'Anjou**, antic enemic d'Alfons el Magnànim, mentre que Joan II casà el seu fill Ferran amb **Isabel de Castella**, aconseguint el suport de gran part de la noblesa castellana.

TRIOMF DE JOAN II

Quan Joan II guanyà la batalla de **Santa Coloma de Gramenet** el 26 de novembre del 1471, els reialistes ja dominaven gairebé tot el Principat. Barcelona es rendiria el 16 d'octubre del 1472 i el rei forçà la **capitulació de Pedralbes**. La guerra civil catalana havia acabat. Joan II concedia un perdó general i, a canvi, les institucions catalanes el reconeixien novament com a rei, amb el compromís d'aquest de respectar el Pactisme.

Joan II moriria a **Barcelona** el 19 de gener de 1479. Tenia vuitanta anys. La seva vida havia estat llarga i intensa. El seu hereu, Ferran el Catòlic, rei consort de Castella des de 1475, es trobaria amb un regne econòmicament esgotat, amb una notable davallada de la població i amb importants qüestions encara pendents de resoldre. ■

Amb el suport de Ceigrup Blanes, la mar de prop!

Ceigrup
Blanes

Anselm Clavé 5, baixes - 17300 BLANES (Gt)
Tel. 972 35 80 70 - realestate@ceigrupblanes.com
www.ceigrupblanes.com

Advocats
Assessoria
Serveis immobiliaris

FERRATER I ELS DIES

Les dones i els dies
Edicions 62
Gabriel Ferrater
376 pàgines
PVP 19,90 €

Les dones i els dies

Cap lector de poesia s'atreveix a dir que **Les dones i els dies**, de Gabriel Ferrater, no sigui una obra icònica i capdavantera de la poesia catalana contemporània. És més, després dels grans poetes catalans d'inici de segle com Carner, Foix, Pere Quart, Espriu o Riba —amb qui l'unia una bona amistat, igual que amb Gil de Biedma o l'editor Carlos Barral—, podem dir que Ferrater és un dels poetes més reconeguts i influents de la literatura catalana.

Tal com ens explica Jordi Cornudella a la nota prèvia, en aquest nou volum de *Les dones i els dies* s'hi apleguen els llibres *Da nuces pueris* (1960), *Menja't una cama* (1962) i *Teoria dels cossos* (1966) i d'altres poemes que l'autor inicialment havia inclòs, però que finalment va descartar. A part de recopilar aquests textos oblidats i reunir-los amb les tres parts que ja conegudes, La tasca de Cornudella en aquest treball és més que encertada; a més de la nota prèvia que ajuda el lector a situar-se en el context històric i literari de l'autor, l'editor ha inclòs anotacions al llarg del volum que n'enriqueixen la lectura i faciliten la comprensió de les imatges i referències que Ferrater va utilitzar. A part, s'ha respectat al màxim tant la disposició dels poemes dins les pàgines del volum com la llengua que emprava el poeta, sense aplicar noves normatives gramaticals per tal de no manipular l'obra original (una mostra és que no es corregeix *enrera* per *enrere*, per exemple). És ben sabuda la dèria del poeta per entregar els manuscrits impecables i per controlar la compaginació dels seus llibres.

Pel que fa al volum en si, des de l'inici som conscients de la sensibilitat excepcional del poeta, perquè gràcies a la seva mirada incisiva i introspectiva reflexionem sobre les inquietuds que envoltaven a Ferrater, però ho fem a través de detalls quotidians que ens són familiars. A costa d'aquestes escenes, el poeta captura la complexitat de les

Germán Bartolomé

emocions humanes, el pas del temps o la fugacitat de la vida —una preocupació que el perseguiria sempre i que, segurament, va ser un dels motius que el va portar al suïcidi. Així mateix, Ferrater toca altres temàtiques, com l'amor; ja sigui a partir d'experiències amoroses pròpies, desenganys o mitjançant la relació entre homes i dones. Serà en aquests poemes, francs i profunds, on Ferrater ens endinsarà en la multiplicitat de visions que pot arribar a acollir aquest sentiment tan general i particular a la vegada.

Per altra banda, durant les més de 370 pàgines de *Les dones i els dies* ens adonem de la magnitud del poeta quant a la riquesa lèxica i a la quantitat de recursos lingüístics que utilitza. Ferrater combina poemes més lírics amb poemes més narratius, on hi ha una intenció clara d'explicar-nos una petita història que ens abocarà de ple en el tema que ell vol tractar. Tant en una forma com en l'altra, hi traspua un gust per la paraula superb i un domini exquisit del ritme. És tal la musicalitat dels seus versos i l'actualitat de les temàtiques que alguns cantautors s'han atrevit a utilitzar-los en els seus repertoris, tals com Miguel Poveda, Tomàs de los Santos o Carles Beltran. Aquest últim ha interpretat en versió rock el poema «Plorar» sense tocar cap paraula ni cap coma (podeu trobar la cançó a Youtube o Spotify, us la recomano).

Per acabar, només voldria afegir que *Les dones i els dies* és una obra poètica de gran transcendència. Hi ha qui dirà que l'obra ha adquirit notorietat per les circumstàncies en què va morir Ferrater —les morts prematures ajuden a crear llegendes—, però us podem assegurar que aquest volum té vida pròpia: Gabriel Ferrater va recórrer camins que molts abans ja havien explorat, però cap n'havia tret el suc com ho va fer ell. ■

En lloc d'afegir anys a la vida, és millor afegir vida als anys. Rita Levi-Montalcini

NÚRIA SALES

DONASSES

L'escriptora i historiadora Núria Sales i Folch (Barcelona, 1933) va morir el di-lluns 10 de juliol passat a l'edat de 90 anys. Sales és considerada una de les artífex de la renovació de la història moderna de Catalunya. Filla dels editors Joan Sales i Núria Folch, el 1939 es va exiliar a França, la República Dominicana i a Mèxic i el 1948 va tornar a Barcelona.

A banda de diverses publicacions, Sales va treballar com a professora a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona (UPF) i va col·laborar en diversos mitjans de comunicació.

La historiadora i filla de Joan Sales afirma en una entrevista a Nació Digital (26 d'agost 2018) que "Sánchez és menys carpetovetònic que Rajoy, però l'Estat sempre ens serà hostil" | "La novel·la **"Incerta glòria"** mostra que ens podem aproximar a un conflicte com la guerra estant alineats, però evitant els dogmatismes", explica.

La memòria de la Guerra Civil i l'exili és ben viva a casa de Núria Sales. Ho és en els records i en molts dels objectes. La historiadora conserva, com un company fidel, l'os de peluix que la mare li va regalar després d'un dels bombardejos franquistes sobre Barcelona. També guarda a prop els esclops que van fer per ella uns soldats del front d'Aragó que eren a les ordres del seu pare, oficial de l'exèrcit republicà, i autor, anys després, de la novel·la *Incerta glòria*.

La filla de Joan Sales i Folch és historiadora, especialitzada en l'època moderna i en la Guerra de Successió. Va créixer a l'exili i es va formar com a investigadora a París, on va ser deixeble de Pierre Vilar. En la seva bibliografia hi ha títols que són ja clàssics, com *Història dels Mossos d'Esquadra*, *Els botiflers* i *Els segles de decadència* (s. XVI-XVIII). És coautora d'una *Història dels Països Catalans*, que és un manual de referència.

Pep Martí
Periodista

És una filla de l'exili. Se'n va anar molt jove de Catalunya, quan només tenia sis anys i no va tornar fins al 1948.

Per mi, curiosament, la sensació d'exili la vaig sentir quan vaig tornar, el 1948, venint de Mèxic, on havia deixat bons amics. Aquí, tota la gent progressista i catalanista que s'havia significat havia hagut de marxar. Havien quedat els vells, els molt petits i els franquistes, és clar. Era una Barcelona trista i resclosida. Al primer exili, a la República Dominicana, m'ho havia passat bomba perquè vivíem a tocar de la platja. Teníem una cala per nosaltres, a un lloc on un italià havia volgut aixecar una urbanització. Vivíem en un bungalow tot rosegat de termites. Però era un món fascinant. De nit, els crancs s'aixoplugaven a tocar de casa i els sentíem.

El seu pare com vivia l'exili?

El va passar neurastènic. Però a part d'això, tenia un gran record dels dos anys que vam

ser a la República Dominicana, fent de mestre a l'Escola Normal. Després vam anar a Mèxic, on ell es va guanyar la vida com a linotipista. En va aprendre tot treballant, però el van contractar com si ja en sabés i a la nit es quedava hores per corregir els errors que feia.

De la guerra en guarda records?

Sí. A Barcelona vivíem al carrer de Roselló i recordo quan corríem al refugi. Vaig ser durant uns mesos a Berga, per allunyar-me dels bombardejos. Però em moria d'enyorament. L'impacte pels bombardejos em va durar anys. Fins que vaig ser gran, quan sentia un avió m'entraven esgarrifances. Ho associava a bombardeig imminent.

Va visitar el front.

Sí, hi vam anar un cop a veure el pare, al front d'Aragó. Feia un fred! Vam agafar penellons, que feien un mal! Uns soldats em van fer un parell d'esclops, que encara conservo.

Després, a inicis dels seixanta, va tornar a marxar.

Sí, després de casar-me amb el físic Oriol Bohigas, vam marxar a viure a França, a tocar de París. Poc després que ell acabés el servei militar, que va fer a Ceuta. Ell va anar amb una beca de l'Institut Francès, i jo amb un encàrrec de l'editorial Ariel per traduir una biografia de John Kennedy, que encara no era president però sí candidat. I com que va guanyar, es va publicar. Gràcies a l'editor Argullós, que també havia ajudat molt el meu pare perquè tornés de Mèxic, donant-li feina. En principi, havíem de ser a França per dos anys però ja ens hi vam quedar. Al meu marit el va contractar al Centre Nacional de Recerca Científica.

Va tornar definitivament a Catalunya fa pocs anys, quan va quedar vídua. Vostè té una perspectiva històrica que molts no tenim. Com ha viscut aquest moment que viu el país?

Ho he vist de manera positiva. M'ha sorprès la gran mobilització popular que hi ha hagut. Ho vaig veure l'1 d'octubre, quan vaig anar a votar acompanyada de la meua filla. Quan vaig entrar al col·legi, molta gent va aplaudir, suposo que pel fet de veure una dona gran amb cabells blancs. Em vaig sentir honorada!

La reacció de l'Estat també l'ha sobtat?

No tant. L'Estat ha mantingut de sempre una actitud hostil envers Catalunya. De vegades molt hostil, de vegades no tant. Ara hi ha el govern de Pedro Sánchez, que sembla més civilitzat i menys carpetovetònic que Rajoy, però l'estat espanyol sempre ens serà hostil. Ara ho és menys si ho comparem amb els bombardejos que ha patit Catalunya en la història, i només de la Guerra Civil, sinó ja al segle XIX, amb Espartero, entre d'altres.

Vostè és filla de Joan Sales. La seva novel·la Incerta glòria ha estat considerada la gran novel·la de la Guerra Civil. Per vostè, què és el més destacat del llibre?

És una mirada de la guerra d'una persona que és catòlica i republicana, i patriota. Pel meu pare, dos valors que comptaven molt eren la fe i la pàtria, que era Catalunya. Incerta glòria significa també que ens podem aproximar a un conflicte com va ser el drama de la guerra estan alineats -ell ho estava, amb el bàndol republicà- però evitant els dogmatismes.

El catolicisme era un element essencial en el seu pare?

Ell era més cristià que explícitament catòlic. Va ser el primer a publicar en català autors com Kazantzakis, un ortodox grec, i Dostoi-evski, un ortodox rus. Li agradaven molt els novel·listes ortodoxos.

El país ha superat la Guerra Civil?

No. Una guerra civil, de fet, no se supera mai. Encara resten espurnes de les guerres carlines! A casa no se'n parlava gaire de la guerra. El pare, quan li preguntaves, t'explicava coses. Però ell no en solia dir guerra civil, s'hi referia més aviat com una guerra contra Catalunya. El meu pare era d'un patriotisme radical. Però no era gens anticastellà. Sap qui era l'autor a qui més admirava el meu pare? Cervantes.

Som a poques setmanes de la celebració de la Diada. Vostè és una especialista en la Guerra de Successió i el 1714.

La meua història moderna és més la del segle XVI, però.

Però té obres rellevants sobre el segle XVIII, com la seva història dels Mossos d'Esquadra.

Sap perquè m'hi vaig dedicar? Perquè sóc descendent de la família Veciana, dels tres primers caps de les Esquadres: Pere Anton, Pere Màrtir i Felip. Se'n parlava com a botiflers, i el meu pare em va animar a estudiar-los.

Ha tingut una visió heterodoxa sobre la lluita entre felipistes i botiflers.

En un conflicte com va ser la Guerra de Successió hi ha sempre maniqueisme i jo sempre l'he volgut evitar. Amb tot, un català del 1705 tenia més motius per ser austriacista que per ser felipista. Felip V ja va venir mal predisposat contra els catalans, inspirat per Lluís XIV. Una cosa curiosa ja que els catalans havien tingut simpatia pel seu pare, Lluís XIII, a qui deien Lluís el Just. La concepció del poder de la Casa d'Àustria era més confederal, el dels Habsburg era un imperi amb entitats polítiques d'ordre diferent que es juxtaposaven.

Com veu l'horitzó d'una Catalunya independent?

Li veig un problema: ens allunyaria dels nostres germans de l'antiga Corona d'Aragó, de valencians i mallorquins.

Com a historiadora, ha estat deixeble d'una gran figura com Pierre Vilar. Què és el que no s'esborra d'aquests mestratges?

Pierre Vilar va ser un gran historiador, però també una gran persona, tant ell com la seva dona, una basca francesa, Gabriela Berrogain, que treballava als arxius francesos i que, durant l'ocupació alemanya, conspirava i tenia gent amagada a casa seva. A Vilar el vàiem quasi cada setmana. Era un home de compromís polític i social, però mai va ser d'un partit. Se l'etiquetava de comunista, però mai va pertànyer al PCF i cap organització li feia el pes. ■

6, 7 i 8 d'octubre de 2023

XXXVI Aplec de la Sardana de Tossa

*Homenatge a
Àngel Capdeferro Giménez*

Cobles:
La Principal de la Bisbal
Ciutat de Girona
Flama de Farners
La Principal del Llobregat

l'Aplec de tardor de la Costa Brava

Celobert, opinions solvents!

institut
oftalmològic
FELIP

OFTALMOLOGIA GENERAL · REVISIÓ
DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ
CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES

C. ANSELM CLAVÉ, 86
17300 BLANES · 972 35 04 77

GIRONÈS I RODÉS, S.L.
Scs. de J. Gironès, S.A. - Fundada el 1962

Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaques solars · Domòtica · Manteniment industrial

Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com

LLORET COMERÇ FEST

#LloretComerçFest

Gaudeix de promocions
comercials, sortejos,
dansa, actuacions musicals,
gastronomia, còctels...

**I MOLTES
SORPRESES!**

Ajuntament de
Lloret de Mar

Associació de Comerciants
de Lloret de Mar

lloret
de mar